

Harde werkers werken hard

BA-eindwerkstuk Taalwetenschap

Anneke de Waard

3467554

31-05-12

Inhoudsopgave

1. Inleiding	p. 3
2. Intersectiviteit	p. 4
3. Hoe kunnen adjectieven worden afgeleid?	p. 4
4. Het predicativiteitsprincipe van Coppock	p. 6
1. Semantisch predicatieve adjectieven	p. 7
2. Niet-semantisch predicatieve adjectieven	p. 7
5. Verslag onderzoek	p. 10
1. Deel 1: Kunnen event-manner adjectieven alleen attributief voorkomen?	p. 10
2. Deel 2: Kunnen event-manner adjectieven alleen bij van werkwoorden afgeleide nomina voorkomen?	p. 13
6. Conclusie	p. 19
7. Bibliografie	p. 20

Bijlagen

Bijlage 1: Resultaten adjectief-nomen combinaties

Bijlage 2: Voorbeeld vragenlijst 1 en 2

Bijlage 3: Resultaten vragenlijst 1 en 2

Bijlage 4: Resultaten vergelijking woordparen

1. Inleiding

'Harde werkers werken hard,' het is misschien een beetje een rare titel, maar het vat mooi samen waar dit werkstuk over gaat. Het doel van dit onderzoek is namelijk om evidentie te vinden dat een bepaald type adjectieven zijn oorsprong vindt in een adverbium dat een werkwoord modificeert. Het gaat hier om wat Coppock (2008) *event-manner* adjectieven noemt. Deze adjectieven lijken iets te zeggen over een werkwoordelijk element (een event) dat in de betekenis van het nomen dat het modificeert besloten ligt. Tegelijkertijd lijkt het niet zozeer iets over de referent van het nomen zelf te zeggen. Zie (1).

(1) Hij is een harde werker.

Dit betekent: 'Hij werkt hard,' en niet: 'Hij is hard.' Het idee is dat bij dit type adjectieven een afleiding wordt gemaakt van de adverbiale tegenhanger, zoals in (2).

(2) Hard werken → Een harde werker.

Als we dit aannemen, verwachten we een aantal dingen te zien, of juist niet te zien.

Ten eerste: dit type adjectieven kan alleen in attributieve positie voorkomen. Predicatief gebruik levert een andere betekenis op. Dit komt doordat ze geen intersectieve interpretatie kunnen hebben (zie hoofdstuk 2). Hierover gaat deel één van het onderzoek:

Is het zo dat deze adjectieven niet predicatief gebruikt kunnen worden?

Ten tweede: dit type adjectieven komt alleen (of in veel grotere mate) bij nomina voor die van werkwoorden zijn afgeleid. Nomina die niet van werkwoorden zijn afgeleid, zouden geen werkwoordelijk element in zich hebben wat een event-manner adjectief kan modificeren. Hierover gaat deel twee van het onderzoek:

Is het zo dat dit type adjectieven bij afgeleide nomina vaker voorkomt?

Allereerst geef ik uitleg over intersectiviteit. Vervolgens stel ik de vraag hoe adjectieven kunnen worden afgeleid. Daarna leg ik uit wat het predicativiteitsprincipe van Coppock (2008) inhoudt. Aan de hand van dit principe geeft zij een indeling van verschillende typen adjectieven. Sommige kunnen volgens haar alleen op attributieve positie voorkomen. Het predicativiteitsprincipe kan dit verklaren. Dit is belangrijk, omdat ik dit voor de event-manner adjectieven ga testen. Ik bespreek een aantal typen van adjectieven. Daarna doe ik verslag van de twee delen van het corpusonderzoek.

2. Intersectiviteit

Adjectieven kunnen worden ingedeeld op basis van intersectiviteit. Intersectieve adjectieven staan inferenties toe van zowel het adjectief als het nomen dat het modificeert (Hofherr, 2010).

Bijvoorbeeld in (3) (voorbeelden uit Hofherr, 2010).

(3) X is a red house.

→ X is red.

→ X is a house.

Niet-intersectieve adjectieven kunnen verder worden ingedeeld in subsectieve en niet-subsectieve.

Subsectieve adjectieven staan alleen inferenties toe van het nomen, zoals in (4).

(4) X is a perfect typist.

→ X is a typist.

-/→ X is perfect.

Niet-subsectieve adjectieven kunnen op hun beurt weer ingedeeld worden in simpele of privatieve niet-subsectieven. Simpele niet-subsectieven staan helemaal geen inferenties toe, bijvoorbeeld in (5). Privatieve hebben zelfs een negatieve inferentie bij het nomen, zoals in (6).

(5) X is an alleged criminal.

-/→ X is a criminal.

-/→ X is alleged.

(6) X is a fake diamond.

→ X is not a diamond.

-/→ X is fake.

3. Hoe kunnen adjectieven worden afgeleid?

Attributief gebruikte adjectieven staan voor het nomen dat ze modificeren. Predicatief gebruikte adjectieven staan er achter met een koppelwerkwoord. Er was een idee dat attributieve adjectieven van predicatieve zouden kunnen worden afgeleid, maar Bolinger (1967) en Hofherr (2010) merken op dat hierbij een aantal problemen om de hoek komen kijken. Veel adjectieven kunnen wel attributief gebruikt worden, maar niet predicatief (bijvoorbeeld (7)). Andersom komt ook voor (zie (8), voorbeelden uit Hofherr, 2010). Zie hoofdstuk 4 voor meer hierover.

(7) The man is asleep; *An asleep man.

(8) The main idea; *The idea is main.

Een ander probleem is dat de betekenis van de woorden kan verschillen afhankelijk van hun positie

ten opzichte van het nomen. Het adjectief *old* wordt in (9) attributief gebruikt en het kan hier 'vorige' betekenen. In (10) staat *old* in predicatieve positie en deze zin kan alleen betekenen dat de directeur oud is qua leeftijd (Hofherr, 2010).

(9) The old director.

(10) The director is old.

Daarnaast merkte Bolinger (1967) op dat in sommige gevallen een afleiding van een predicatief naar attributief gebruik helemaal niet mogelijk is, zoals in (11). Het lijkt hier eerder te gaan om een afleiding die gemaakt wordt van een adverbium met een werkwoord, zoals in (12).

(11) *The worker is hard → He is a hard worker.

(12) He works hard → He is a hard worker.

Tenslotte is het zo dat predicatief gebruikte adjectieven altijd een intersectieve lezing hebben, terwijl attributieve adjectieven zowel een intersectieve als een niet-intersectieve lezing kunnen hebben. Larson (1998) bespreekt deze ambiguïteit in het veel besproken voorbeeld in (13).

(13) Olga is a beautiful dancer

Dit kan betekenen dat Olga mooi is, of dat zij mooi danst. Wanneer het adjectief *beautiful* via conjunctie wordt gecombineerd met een ander adjectief dat alleen intersectief of niet-intersectief kan zijn, verdwijnt de ambiguïteit. *Beautiful* neemt dan de eigenschap van het andere adjectief over (voorbeelden uit Larson, 1998). Zie (14). Omdat *blonde* intersectief is, heeft *beautiful* in deze zin ook een intersectieve lezing. In (15) wordt *beautiful* gecombineerd met het niet-intersectieve *fast*, en heeft hier daarom ook een niet-intersectieve lezing. Adjectieven die altijd intersectief zijn, kunnen niet met niet-intersectieve gecombineerd worden, zoals in (16).

(14) She is a blonde and beautiful dancer.

(15) She is a fast and beautiful dancer.

(16) *She is a blonde and fast dancer.

Als *beautiful* zonder conjunctie wordt gecombineerd met een ander adjectief, verdwijnt de ambiguïteit afhankelijk van de positie ten opzichte van het nomen. Volgens Larson (1998, 2000) kan *beautiful* alleen een niet-intersectieve lezing hebben als het dichterbij het nomen staat (Hofherr, 2010), zoals in (17). De intersectieve lezing is hier ook nog mogelijk. Als *beautiful* verder bij het nomen vandaan staat, is alleen de intersectieve lezing mogelijk, zoals in (18).

(17) Olga is a [blonde [beautiful dancer]]

(18) Olga is a [beautiful [blonde dancer]]

Volgens Winter & Zwarts (2012) komt dit omdat een afleiding gemaakt wordt van een adverbium en een werkwoord, zoals in (12) wordt geïllustreerd. Dit verklaart waarom het adjectief dichtbij het nomen moet staan voor event modificatie. In (18) wordt *dancer* eerst met *blonde* samengenomen, daarna wordt *beautiful* toegepast op de NP *blonde dancer*. Het is hierdoor onmogelijk voor *beautiful* om alleen iets over *dancer* te zeggen.

Beautiful dancer in (17) is afgeleid van *dance beautifully*, waarin *beautifully* het event *dance* modificeert. Omdat deze afleiding wordt gemaakt, is de event modificatie ook in (17) nog beschikbaar. Het event dat gemodificeerd wordt in het nomen, is van het werkwoord waarvan het werd afgeleid afkomstig. Als dit juist is, is de verwachting dat event-manner adjectieven alleen bij van werkwoorden afgeleide nomina kunnen voorkomen. Niet-afgeleide nomina zijn, zoals de naam al doet vermoeden, niet van een werkwoord afgeleid en deze kunnen geen event argument in zich hebben. Een event-manner adjectief dat een niet-afgeleid nomen modificeert is eigenlijk geen event-manner adjectief meer, simpelweg omdat er geen event is om te modifieren.

4. Het predicativiteitsprincipe van Coppock

Adjectieven kunnen zowel op attributieve als op predicatieve positie voorkomen. Beide mogelijkheden zijn productief: nieuwe woorden kunnen beide posities innemen. Toch is het zo dat sommige adjectieven hetzij alleen op predicatieve (zie nogmaals (7)), hetzij alleen op attributieve positie kunnen voorkomen (zie nogmaals (8)). Goldberg (2006) beschouwt dit als arbitraire uitzonderingen die apart van elkaar geleerd moeten worden (Coppock, 2008). Coppock vindt dit tegenstrijdig met de productiviteit van beide mogelijkheden. Zij toont aan dat deze adjectieven geen arbitraire uitzonderingen zijn, maar wel degelijk volgen uit een algemeen principe, wat ze het predicativiteitsprincipe noemt.

Het predicativiteitsprincipe houdt in dat alleen semantisch predicatieve adjectieven in predicatieve positie kunnen voorkomen (Coppock, 2008). Adjectieven met een intersectieve lezing zijn semantisch predicatief. Coppock vindt het echter niet voldoende om het begrip semantisch predicatief op deze manier te definiëren. Ook een aantal niet-intersectieve adjectieven zijn volgens hem semantisch predicatief, omdat ze toegepast worden op de referent van het nomen dat ze modifieren. Ze zeggen iets over het individu waar de NP naar verwijst. Bij de niet-semantisch

predicatieve adjectieven is dit niet het geval. Denk nogmaals aan de harde werker. Dit zegt iets over de manier van werken en niet over de werker zelf.

4.1 Semantisch predicatieve adjectieven

De *sentence adverb test* van Beesley (1982) is een manier om te bepalen of een adjectief wel of niet semantisch predicatief is. Bij semantisch predicatieve adjectieven kun je het woord *obviously* toevoegen (Coppock, 2008). Er zijn drie typen adjectieven waarbij dit kan (voorbeelden en terminologie uit Coppock, 2008), namelijk bij absolute adjectieven, zoals *red* (19), bij graduele adjectieven, zoals *tall* (20) en bij evaluerende adjectieven, zoals *bad* (21). Bij andere typen adjectieven kan dit niet, bijvoorbeeld bij adjectieven van selectie zoals in (22).

- (19) The obviously red barn.
- (20) The obviously tall ballerina.
- (21) The obviously bad monk.
- (22) *The obviously particular student.

Heel simpel gezegd kunnen alleen adjectieven met een intersectieve lezing op predicatieve positie voorkomen. Coppock houdt liever vast aan haar eigen definitie, die wat ruimer is. Graduele en evaluerende adjectieven vallen dan ook binnen de categorie van semantische predicatieven, al hebben deze geen intersectieve lezing. Zie (4) om dit voor evaluerende adjectieven te illustreren, en (23) voor graduele. Inferenties van het adjectief zijn hier niet mogelijk.

- (23) X is a tall midget.
- X is a midget.
- /-> X is tall.

4.2 Niet-semantisch predicatieve adjectieven

Coppock geeft een lijst met niet-predicatieve adjectieven waar ze haar predicativiteitsprincipe op toepast. Hiermee toont ze aan dat dit geen arbitraire uitzonderingen zijn, maar dat het niet voorkomen van deze adjectieven op predicatieve positie volgt uit een algemeen principe. De event-manner adjectieven zijn de belangrijkste, omdat hier dit corpusonderzoek over gaat, maar het is ook van belang om naar de andere te kijken, onder andere om event-manner adjectieven beter te kunnen onderscheiden van de andere typen.

Adjectieven van selectie selecteren een individu uit een verzameling. Ze geven niet zozeer

eigenschappen weer van dit individu of van deze entiteit, maar maken duidelijk dat dit degene is waarover gesproken wordt. Dit zijn woorden als: *very, particular, precise, same, selfsame, identical, exact, specific, main, prime, first, principal, chief, topmost, sole, right, wrong, top, initial, ultimate*. Volgens Bolinger (1967) zijn dit 'intensifiers of the determiner *the*'. Je kunt ze namelijk parafraseren met een nadruk op het woord *the*. Zie de zinnen (24) en (25) hieronder.

(24) He is the very man I was looking for.

(25) He is thé man I was looking for.

Modale adjectieven worden toegepast op proposities, niet op individuen. Daarom zijn ze niet semantisch predicatief, en dus niet syntactisch predicatief.

Binnen de modale adjectieven worden drie klassen onderscheiden. De eerste zijn woorden als: *true, real, actual, sure, honest, lawful, rightful*. Deze geven aan in hoeverre iets waar is. Bolinger (1967) beschrijft deze als volgt: "Adjectives that identify the reference of the noun with itself. They tell us that the noun means what it says." (Bolinger, 1967).

De tweede groep bestaat uit woorden als: *old, late, former, future, etc.* Deze zeggen iets over een andere tijd of wereld: "Predication denoted by the noun phrase holds in a world or time that is remote from the time of reference." (Coppock, 2008). Bolinger (1967) beschrijft deze als tense modifiers die op het nomen worden toegepast.

Een derde klasse bestaat uit adjectieven die aangeven hoe sterk de spreker tegenover zijn bewering staat. Dit zijn woorden als: *pure, complete, utter, etc.*

Predikaat-evaluerende adjectieven worden toegepast op eigenschappen van het individu waar het nomen naar verwijst. Bijvoorbeeld, in *he is a mere kid* verwijst *mere* niet zozeer naar een kind, maar naar bepaalde eigenschappen die te maken hebben met het begrip *kid*, namelijk het hebben van een lage status. Het belangrijkste verschil tussen modale en predikaat-evaluerende adjectieven is dat de eerste op proposities wordt toegepast, en de tweede op eigenschappen. Omdat ze niet op individuen worden toegepast, zijn ze niet semantisch predicatief.

Psychological experience adjectieven beschrijven de psychologische staat van de experiencer van het event dat het nomen beschrijft. Voorbeelden hiervan zijn: *a sorry sight, a happy coincidence, etc.* Deze zijn niet semantisch predicatief, zie (26).

(26) *The obviously sorry sight.

Relationele adjectieven, volgens McNally's terminologie, geven een subcategorie aan van het nomen dat ze modificeren. Coppock noemt dit nominale adjectieven, omdat ze zich samen met het nomen als een soort samenstelling gedragen. Coppock plaatst deze adjectieven in de niet-predicatieve categorie, in tegenstelling tot McNally. Volgens haar is dit in sommige gevallen wel degelijk mogelijk: “They can be used predicatively when the predication involves classifying some individual or kind of individual to a subkind.” (McNally, to appear)

Volgens McNally is het dus mogelijk om bijvoorbeeld (27) te zeggen.

(27) That teacher is clinical.

Event-manner adjectieven zeggen iets over een werkwoordelijk element dat in de betekenis van het nomen besloten ligt, en niet zozeer over de referent van het nomen (Coppock, 2008). Volgens Coppock zeggen ze dus niet iets over het individu waar het nomen naar verwijst, en zijn ze daarom niet semantisch predicatief. De verwachting is dat event-manner adjectieven dus ook niet op predicatieve positie kunnen voorkomen, althans niet als ze een event modificeren. Volgens McNally kan dit echter wel, bijvoorbeeld in (28).

(28) Olga is beautiful as a dancer.

Dit is toch iets anders, omdat je de bedoeling met een bijzin expliciet moet maken. Het is niet de standaardinterpretatie. Volgens Winter & Zwarts (2012) zijn event-manner adjectieven wel semantisch predicatief en kunnen ze predicatief gebruikt worden, maar alleen als het nomen dat ze modificeren naar een event verwijst, zoals in (29). Een zin als (30) zou daarentegen niet mogelijk zijn met de interpretatie *he dances beautifully*.

(29) Her dancing was beautiful.

(30) That dancer is beautiful.

De verwachting is dat event-manner adjectieven niet predicatief gebruikt kunnen worden als het nomen dat ze modificeren niet verwijst naar een event. Een andere verwachting is dat event-manner adjectieven alleen bij van werkwoorden afgeleide nomina voorkomen (zie **hoofdstuk**). In het volgende hoofdstuk doe ik verslag van het corpusonderzoek om te onderzoeken in hoeverre deze verwachtingen uitkomen.

5. Verslag onderzoek

In deel één van het onderzoek (hoofdstuk 4.1) zijn in het BNC (British National Corpus) gegevens verzameld om een vragenlijst op te stellen. Het doel hiervan was om er achter te komen of event-manner adjectieven predicatief gebruikt kunnen worden. De verwachting was dat dit niet kan, omdat ze geen intersectieve lezing kunnen hebben. In predicatieve positie hebben deze adjectieven een andere betekenis. Ze modificeren dan niet langer een event. In deel twee van het onderzoek (hoofdstuk 4.2) is een vergelijking gemaakt tussen afgeleide en niet-afgeleide nomina. In het BNC is gezocht naar de adjectieven die bij beide typen nomina voorkomen. Vervolgens is gekeken naar welk deel hiervan event-manner adjectieven zijn. De verwachting was dat dit type adjectieven alleen of in veel grotere mate bij van werkwoorden afgeleide nomina voorkomen. Nomina die niet van werkwoorden zijn afgeleid, zouden geen event in zich hebben dat een adjectief zou kunnen modificeren.

5.1 Kunnen event-manner adjectieven alleen attributief voorkomen?

Het doel van dit onderzoek is om evidentie te vinden dat een bepaald type adjectieven zijn oorsprong vindt in een adverbium dat een werkwoord modificeert. Deze event-manner adjectieven hebben altijd een niet-intersectieve lezing. Een aanwijzing hiervoor is dat ze niet predicatief gebruikt kunnen worden.

Om dit te onderzoeken ben ik in het British National Corpus (BNC) op zoek gegaan naar voorbeelden. Allereerst heb ik een lijst opgesteld van van werkwoorden afgeleide nomina. Dit zijn: *worker, speaker, listener, cook, reader, singer, drummer, collector, runner, cyclist, smoker, drinker, cleaner, painter, walker, maker, watcher, student, teacher, creator, builder, user, writer* en *driver*.

Per nomen heb ik gezocht naar adjectieven die hierbij in attributieve positie voorkomen (zoekterm: [adj*] worker) en naar adverbia die bij het bijbehorende werkwoord voorkomen (zoekterm: [work] [av*]). Vervolgens heb ik beide lijsten met elkaar vergeleken en er de woorden uitgehaald die in beide lijsten voorkomen. Bijvoorbeeld: *good worker* en *works well* of *avid collector* en *collects avidly* (zie bijlage 1 voor de zoekresultaten).

Een aantal van de zoekresultaten zijn weggelaten, namelijk: *best, better, earlier, only, real(ly), very, main(ly), just, faster*. Deze kwamen in beide lijsten voor, maar zijn geen event-manner adjectieven. *Main* en *very* zijn adjectieven van selectie. *Real* is een modaal adjectief. *Better, earlier* en *faster* zijn comparatieven, *best* is een superlatief. *Just* is weggelaten omdat het heel vaak een andere betekenis

heeft dan *justly*. Het lijkt veel als een stopwoordje te worden gebruikt. *Only* is weggelaten omdat bijvoorbeeld *the only writer* iets anders is dan *he writes only (about..)*. Als iemand de enige schrijver is, wil dit nog niet zeggen dat hij alleen maar schrijft.

Adverbia op -ly die niet in de adjectief-nomen lijsten voorkwamen, heb ik niet in de zoekresultaten opgenomen. Sommige hiervan kwam ik bij andere werkwoorden weer tegen, waardoor ze toch in het onderzoek zijn meegenomen. Bijvoorbeeld *occasionally* kwam ik tegen bij *to use*, maar ik *occasional user* heb ik niet gevonden. Wel vond ik *smoke occasionally* en *occasional smoker*. Op die manier is *occasional* toch meegenomen.

De hypothese was dat de gevonden adjectieven niet in predicatieve positie kunnen voorkomen. Om dit te testen heb ik van alle gevonden combinaties zinnen gemaakt waarbij de adjectieven juist wel predicatief gebruikt worden. Deze zinnen heb ik in een vragenlijst verwerkt van in totaal 84 vragen (zie bijlage 2, blad 1 t/m 3). De vragen zien er uit als in (31).

(31) "Can you say: 'That listener is eager' with the intended meaning: 'He listens eagerly'?"

Ik heb gevraagd of deze zinnen mogelijk zijn met een bepaalde betekenis. Er kan dus geen verwarring ontstaan zijn over wat het adjectief modificeert: het individu of het event. Een moedertaalspreker van het Amerikaans Engels is gevraagd om alle vragen met *yes*, *no* of *not sure* te beantwoorden. Ze is per e-mail benaderd.

Onder de adjectieven in de vragenlijst bevinden zich nog enkele woorden waarover later twijfel ontstond of het wel event-manner adjectieven zijn. Deze zijn achteraf opgezocht in het corpus om de bijbehorende context te zien. Deze zijn dus wel in de vragenlijst opgenomen geweest, maar worden bij de resultaten buiten beschouwing gelaten.

Good en *bad* zijn evaluerende adjectieven. Ze hebben een subsectieve lezing, maar zijn wel semantisch predicatief. Ze zouden dus, volgens Coppocks predicativiteitsprincipe, ook op predicatieve positie kunnen voorkomen. Opmerkelijk is dat dit niet uit deze vragenlijst blijkt. *That worker is good* kan niet *he works well* betekenen.

Sole (user; creator), *particular (student)* en *main (builder)* zijn adjectieven van selectie. Ze pikken een individu vanuit een lijst uit. Dit geldt ook voor *original (builder)*, gezien de context: '*although he may not have been the original builder*'. Het gaat hier duidelijk niet om iemand die iets op originele wijze heeft gebouwd. *Original* zegt niets over de manier van bouwen en is dus geen event-manner adjectief. Dit geldt denk ik ook voor *different (teacher)*. Dit duidt een ander individu aan,

niet een andere manier van lesgeven (dat kan samengaan, maar dit hoeft niet per se).

Previous (user) is een modaal adjectief. Het zegt iets over een tijd die anders is dan de tijd van spreken. De vorige gebruiker is nu niet meer de gebruiker en dus kan *previous* niet iets zeggen over hoe iemand iets gebruikt. Het verwijst eerder naar een individu. Dit geldt ook voor *prospective (collector)*. Een *prospective collector* is een toekomstige verzamelaar, niet niet iemand die iets *prospectively* verzamelt. Dat is iets verzamelen met een bepaald doel, zoals blijkt uit de context van het corpus: “..collected prospectively, that is, from subjects in their childhood who are then followed..”

Local (maker, collector) is geen event-manner adjectief. Het zegt niet iets over de manier waarop iets gebeurt. Het lijkt eerder iets te zeggen over de persoon zelf, waar deze vandaan komt. Dit is wat duidelijker bij *local athlete* (zie deel 2 van het onderzoek). Een atleet kan wel aan de andere kant van de wereld zitten, maar als hij bij jou uit de buurt komt, kan hij nog steeds *local* genoemd worden.

Clinical (teacher) is een nominaal/relatieve adjectief. Een *clinical teacher* is een subcategorie van *teacher*.

Special (cyclist) is een irrelevant zoekresultaat. In de context blijkt het namelijk te gaan om *special cyclist paths* – het modificeert niet *fietser* maar *fietspaden*.

Close (student) is wel een event-manner adjectief. In de context staat: “*Close student of the natural world/ Augustine's works / the Bible.*” Hieruit blijkt dat een *close student* iemand is die iets nauwkeurig bestudeert. Ook *individual (collector)* en *social (smoker)* zijn event-manner adjectieven. Het zijn niet zulke duidelijke voorbeelden, maar het heeft denk ik toch wel te maken met de manier waarop een handeling wordt uitgevoerd: alleen of in gezelschap.

Van de 84 vragen zijn er 66 met *no* beantwoord. Na weglating van bovenstaande voorbeelden blijft een lijst over van 57 vragen, waarvan er 41 met *no* zijn beantwoord. Deze adjectieven kunnen blijkbaar (in deze combinaties en met deze specifieke betekenis) niet in predicatieve positie voorkomen. Dit is ruim 70% en dus een goede aanwijzing voor de hypothese. Toch zijn er in totaal veertien vragen met *yes* beantwoord, wat ook nog vrij veel is. Zie bijlage 3, blad 1 voor een overzicht van de resultaten. De combinaties die met *no* zijn beantwoord, staan onder het kopje *niet-predicatief*, omdat deze adjectieven niet predicatief gebruikt kunnen worden wanneer ze iets zeggen over een event. De combinaties die met *yes* zijn beantwoord, staan onder het kopje *predicatief*. De combinaties die met *not sure* zijn beantwoord, staan onder het kopje *not sure*. Dit zijn *frequent user*

en *frequent speaker*.

Een verklaring voor het toch nog redelijk grote aantal adjectieven die predicatief kunnen voorkomen, is niet gauw gevonden. Het lijkt niet aan bepaalde nomina te liggen. Van geen enkel nomen zijn alle adjectief-combinaties met *yes* beantwoord. Voor bijvoorbeeld *reader* geldt dat (32), (33) en (34) wel acceptabel zijn, maar (35) en (36) niet.

- (32) That reader is fluent (he reads fluently)
- (33) That reader is slow (he reads slowly)
- (34) That reader is avid (he reads avidly)
- (35) *That reader is regular (he reads regularly)
- (36) *That reader is voracious (he reads voraciously)

Ook lijkt het niet zo te zijn dat bepaalde adjectieven van dit type altijd predicatief gebruikt kunnen worden. Bijvoorbeeld: *avid* kan wel predicatief gebruikt worden bij *reader*, maar niet bij *collector*. *Fluent* en *slow* komen verder niet voor in de vragenlijst, dus het is moeilijk om te zeggen hoe deze woorden zich bij andere nomina gedragen.

Een mogelijkheid is dat de informant deze adjectieven acceptabel vindt in predicatieve positie, omdat ze in attributieve positie sterke collocaties vormen met de bijbehorende nomina. Ik heb gevraagd of het mogelijk zou zijn om deze zinnen te zeggen met een bepaalde betekenis, niet of zij dit zelf op deze manier zou zeggen. Dat zou wellicht een betere vraag zijn geweest. De informant gaf ook aan dat ze het erg lastig vond om te bepalen of ze ergens *yes* of *no* op moest antwoorden.

De meerderheid van de gevonden event-manner adjectieven kunnen niet in predicatieve positie voorkomen. Dit betekent dat ze alleen een niet-intersectieve of subsectieve lezing kunnen hebben. Deze bevinding lijkt dus grotendeels te kloppen met de verwachting. Nu blijft nog de vraag over of dit type adjectieven ook bij niet-afgeleide nomina voorkomt. Daarover gaat deel twee van het onderzoek.

5.2 Kunnen event-manner adjectieven alleen bij van werkwoorden afgeleide nomina voorkomen?

De verwachting is dat event-manner adjectieven niet bij niet-afgeleide nomina kunnen voorkomen. Dit type nomina heeft geen werkwoordelijk element in zich dat het adjectief kan modificeren. Het idee was dat een afleiding wordt gemaakt van de adverbiale tegenhanger, zoals in (37) (voorbeeld

uit Larson, 1998).

(37) He rules justly → He is a just ruler.

Bij niet-afgeleide nomina kan zo'n afleiding niet gemaakt worden. Larson (1998) besprak een mogelijk tegenvoorbeeld. Zin (38) is namelijk onmogelijk, terwijl (39) wel acceptabel is.

(38) *He kings justly

(39) He is a just king

Dit kan naar analogie gevormd zijn, een koning regeert immers. Daarnaast is het belangrijk om op te merken dat *just* predicatief gebruikt kan worden, zoals in (40).

(40) The king is just.

Just lijkt hier geen modificeerder van een event te zijn, maar van het individu. Het zou net zo goed iets kunnen zeggen over de persoonlijkheid van de koning en niet alleen zijn manier van regeren. Als analogie het antwoord is op dergelijke tegenvoorbeelden, is de verwachting dat dit uitzonderingen zijn en dat ze niet systematisch voorkomen. De verwachting is dus dat bij de afgeleide nomina veel meer mogelijkheden zijn om event-manner adjectieven toe te passen.

Voor de afgeleide nomina uit het eerste deel van het onderzoek is naar niet-afgeleide synoniemen gezocht. Dit is gedaan met behulp van een woordenboek en de website synonyms.net. Niet voor elk woord is een goed alternatief gevonden. Bijvoorbeeld, alternatieven voor *builder* zijn onder andere *constructor* en *shaper*, maar deze zijn ook van werkwoorden afgeleid. Synoniemen voor *creator* zijn onder andere *overlord*, *nobleman* en *master*, maar deze zijn te ver van de hier bedoelde betekenis verwijderd. Voor vijftien van de 24 afgeleide nomina is een niet-afgeleid alternatief gevonden.

Een tweede vragenlijst is opgesteld. Deze is vergelijkbaar met de eerste. De afgeleide nomina zijn vervangen voor de niet-afgeleide alternatieven. De vragen zien er uit als in (41).

(41) Can you say: 'That auditor is eager' with the intended meaning: 'He listens eagerly'?

De zinnen waar geen goed alternatief voor is gevonden, zijn weggelaten. Zie bijlage 2, blad 4 en 5 voor een voorbeeld van de vragenlijst.

Dezelfde informant als bij deel 1 van het onderzoek is benaderd. Na weglating van de bij deel 1 besproken adjectieven, bleven er 35 vragen over. Hiervan zijn er 18 met *no* beantwoord, 14 met *yes* en 3 met *not sure*. Zie bijlage 3, blad 2 voor een overzicht van de resultaten.

Op een aantal punten zijn de resultaten verschillend van die van de eerste vragenlijst. (42) werd wel acceptabel gevonden, (43) echter niet. Hetzelfde geldt voor (44) en (45) en voor (46) en (47).

- (42) That listener is attentive.
- (43) *That auditor is attentive.
- (44) That reader is avid.
- (45) *That bookworm is avid.
- (46) That cleaner is gentle.
- (47) That *house-maid is gentle.

Daarnaast zijn ook een aantal combinaties die in de eerste vragenlijst met *no* zijn beantwoord, nu met *yes* beantwoord. *Brisk* kon niet predicatief gebruikt worden bij *walker*, maar wel bij *pedestrian*. Dit geldt ook voor *professional* (*no* bij *cleaner*, *yes* bij *house-maid*), *effective* (*no* bij *student*, *yes* bij *pupil*) en *careful* (*no* bij *driver*, *yes* bij *chauffeur*).

Naar verhouding zijn in deze tweede vragenlijst meer vragen met *yes* beantwoord dan bij de eerste vragenlijst. Een goede verklaring hiervoor is niet gevonden. De informant gaf echter aan dat ze deze vragenlijst een beetje verwarrend vond. De resultaten zijn daarom niet zo heel erg betrouwbaar. Het heeft om die reden weinig zin om veel aandacht te besteden aan het vinden van een verklaring voor de gegeven antwoorden.

Van de afgeleide en niet-afgeleide nomina is in het BNC opgezocht welke adjectieven hierbij in attributieve positie voorkomen (zoekterm: “[adj*] worker” en “[adj*] employee”). Vervolgens zijn de eerste twintig resultaten van elk woordpaar naast elkaar gezet en met elkaar vergeleken. Er is gekeken hoeveel event-manner adjectieven onder deze eerste twintig adjectieven voorkomen. Zie tabel 1 voor een overzicht van deze getallen. In bijlage 4 zijn de lijsten te vinden van alle vijftien woordparen. De adjectieven die geen event modificeren, zijn doorgestreept.

Of de gevonden adjectieven wel of niet voorbeelden van event-manner adjectieven zijn, heb ik bepaald door zinnen te maken op de volgende manier:

- (48) Individual worker → He works individually.
- (49) Key worker → * He works keyly.

(48) is een goede zin, dus *individual* is als een event-manner adjectief meegerekend. (49) is geen goede zin, en dus is *key* doorgestreept bij *worker*.

Hetzelfde heb ik gedaan voor de niet-afgeleide nomina. Voor de vorming van de zinnen heb ik het werkwoord gebruikt waar de andere helft van het woordpaar van is afgeleid. Zie (50).

- (50) Full-time employee → He works full-time.

Dit heb ik op mijn eigen intuïtie gedaan. Het is een veel te lange lijst om allemaal bij een informant

na te vragen. In geval van twijfel heb ik het corpus opnieuw geraadpleegd om de context op te zoeken.

Over het algemeen genomen is het wel zo dat er bij de afgeleide nomina meer mogelijkheden zijn, dit is echter lang niet altijd het geval en de verschillen zijn ook niet heel groot.

Van werkwoord afgeleid nomen	Frequentie kaal nomen in BNC	Aantal event-manner adjectieven onder de eerste 20 adjectieven	Niet-afgeleid synoniem	Frequentie kaal nomen in BNC	Aantal event-manner adjectieven onder de eerste 20 adjectieven
Worker	3595	7	Employee	3107	3
Cook	3808	3	Chef	636	2
Reader	4030	3	Bookworm	13	0
Singer	1672	1	Soprano	197	3
Painter	1205	1	Artist	3964	1
Walker	2274	4	Pedestrian	504	1
Student	7590	5	Pupil	2306	3
Writer	3682	1	Author	4312	0
Driver	5158	1	Chauffeur	262	3
Runner	679	1	Athlete	366	2
Teacher	8633	3	Professor	4922	0
Speaker	8644	2	Orator	95	6
Listener	510	6	Auditor	551	2
Cleaner	1031	2	House-maid	1	0
Drinker	124	8	Alcoholic	856	1

Tabel 1: Vergelijking tussen van werkwoorden afgeleide en niet-afgeleide nomina op basis van de frequentie van de kale nomina, en aantal event-manner adjectieven gevonden onder de 20 meest frequentie adjectieven uit het BNC.

Een paar adjectieven die veel in de lijsten voorkomen, zijn *good* en *great*. Dit zijn evaluerende adjectieven. Daarnaast kwam een groep adjectieven voor die zich op dezelfde wijze lijken te

gedragen, namelijk: *practised, skilled, qualified, talented* en *competent*. Enerzijds denk ik dat ze wel iets zeggen over een handeling die verricht wordt. Een getalenteerde kok is immers goed in koken. Je kunt je weliswaar situaties voorstellen waar *getalenteerd* verwijst naar bijvoorbeeld de koks vaardigheid in tekenen, maar dit lijkt mij niet de standaard interpretatie. Anderzijds is het denk ik vreemd om te zeggen *he cooks talented / competently*, etc. Om die reden zijn deze woorden toch doorgestreept.

Worker (7) heeft meer mogelijkheden dan *employee* (3). Onder *worker* zijn een aantal relationele/nominale adjectieven gevonden, onder andere: *social, manual* en *voluntary*. Een *manual worker* werkt weliswaar met zijn handen, maar toch duidt dit eerder een subcategorie aan en kan het dus niet meetellen als event-manner adjectief. *Individual* en *full-time* komen in beide lijsten voor. Ik betwijfel of je kunt zeggen: *he works dependently* of *he works disabled*. Beide adjectieven zijn daarom doorgestreept onder *employee*.

Bij *walker* (4) zijn meer event-manner adjectieven gevonden dan bij *pedestrian* (1). Onder *pedestrian* bevinden zich echter veel irrelevante resultaten, bleek na het opzoeken van de context in het corpus: *sufficient pedestrian and vehicle numbers, spacious pedestrian precinct, segregated pedestrian areas, spiral pedestrian walkway, special pedestrian route* en *usual pedestrian stuff*. *Keen* leek me bij *walker* meer te gaan om de houding van de persoon. *He walks keenly* klinkt bovendien een beetje vreemd. *Tireless* is wel een event-manner adjectief. *Indefatigated* betekent hetzelfde, maar is toch doorgestreept, omdat *he walks indefatigately* mij vreemd in de oren klinkt. Bij *writer* is één event-manner adjectief gevonden, bij *author* geen enkele. Onder de gevonden adjectieven bevinden zich woorden als *American, British, English, Scottish* en *French*. Deze zeggen iets over het individu waar het nomen naar verwijst. Een Schotse schrijver komt uit Schotland. Dit wil niet zeggen dat hij Schots schrijft, of op een Schotse manier, wat dat ook moge zijn. *Original* is doorgestreept, omdat dit net als *original builder* (zie hoofdstuk 4.1), een adjectief van selectie lijkt te zijn. Het gaat hier om *the original author*, de oorspronkelijke auteur van een werk, en niet om iemand die op originele wijze schrijft. *He writes revolutionary* heb ik in google opgezocht en dit komt niet voor. Wel *he writes revolutionary slogans/poetry*, maar dat is wat anders omdat *revolutionary* hier attributief gebruikt wordt bij bijvoorbeeld *poetry*.

Athlete (2) heeft meer mogelijkheden dan *runner* (1), al is het verschil niet heel groot. Een atleet kan meer zijn dan alleen een hardloper. Misschien heeft het meer mogelijkheden qua adjectieven omdat het ook een iets ruimer begrip is. *Fresh runner* bleek te gaan om *fresh runner beans* en is

daarom doorgestreept. *Strong* is doorgestreept, hoewel *he runs strong* wel een goede zin is. Ik heb dit in google nagezocht en het leek te gaan om er goed voor staan in de peilingen, niet over letterlijk rennen.

Opvallend is dat bij *orator* (6) meer event-manner adjectieven voorkomen dan bij *speaker* (2), terwijl *orator* veel minder vaak voorkomt in het BNC. *Charismatic* is doorgestreept, omdat dit meer over de persoon zelf lijkt te gaan dan om de manier van spreken. Een *political orator* duidt een subcategorie aan, *political* is dus een relationeel/nominaal adjectief. Ook *remarkable orator* is doorgestreept. Ik heb de zin *he speaks remarkably* in google nagezocht. Deze zin kwam eigenlijk alleen voor als *he speaks remarkably good/well*. *Remarkable* is dus niet direct van toepassing op *orator*.

Listener (6) heeft meer mogelijkheden dan *auditor* (2), terwijl beide ongeveer even vaak voorkomen in het corpus. Onder *auditor* is een irrelevant resultaat gevonden, namelijk *voluntary*. Dit bleek te gaan om *voluntary auditor changes/switches*.

Bij *drinker* (8) zijn meer event-manner adjectieven gevonden dan bij *alcoholic* (1), terwijl dit laatste woord veel frequenter is in het corpus. Onder *alcoholic* zijn twee irrelevante resultaten gevonden, namelijk *weekly (alcoholic intake)* en *usual (alcoholic level)*.

Van de afgeleide en niet-afgeleide nomina is in het BNC opgezocht welke adjectieven hierbij in attributieve positie voorkomen. De eerste twintig resultaten van elk woordpaar zijn naast elkaar gezet en met elkaar vergeleken. Er is gekeken hoeveel event-manner adjectieven onder deze eerste twintig adjectieven voorkomen. De resultaten wijzen niet duidelijk de ene of andere kant op. Voor de afgeleide nomina geldt dat er meer manner adjectieven voorkomen dan bij de niet-afgeleide nomina. Voor tien van de vijftien woordparen is dit zo. Voor vier paren geldt dat bij de niet-afgeleide nomina meer manner adjectieven voorkomen en in één geval is het aantal gelijk. Daarbij zijn de verschillen niet zo groot. Zie nogmaals tabel 1. Onder *reader* zijn drie manner adjectieven gevonden, onder *bookworm* geen enkele, maar voor *bookworm* zijn maar twee resultaten gevonden (zie bijlage 4, blad 3). Onder *walker* zijn drie meer manner adjectieven gevonden dan onder *pedestrian*, maar onder *pedestrian* bevonden zich veel irrelevante zoekresultaten. Dit zegt dus niet zoveel. Wel is het zo dat onder *worker* meer is gevonden dan onder *employee* en dit geldt ook voor *drinker* en *alcoholic*. Bij deze woordparen is er een veel groter verschil te zien tussen de afgeleide en niet-afgeleide nomina.

6. Conclusie

Het doel van dit onderzoek was om evidentie te vinden dat event-manner adjectieven zijn afgeleid van een adverbium dat een werkwoord modificeert, zoals in (51).

(51) hard werken → een harde werker.

Als dit zo is, verwacht je twee dingen te zien. Ten eerste, dat dit type adjectieven niet in predicatieve positie kunnen voorkomen, omdat ze een subsectieve lezing hebben. Om dit te testen is allereerst in het BNC gezocht naar combinaties van event-manner adjectieven en van werkwoorden afgeleide nomina, bijvoorbeeld *hard worker*. Vervolgens is van deze resultaten een vragenlijst opgesteld om bij een informant na te gaan of deze adjectieven inderdaad niet predicatief gebruikt kunnen worden als ze een event modificeren. De vragen werden opgesteld als in (52).

(52) Can you say: 'That worker is hard' with the intended meaning: 'He works hard'?

Uit de resultaten bleek dat het merendeel van de gevonden event-manner adjectieven inderdaad niet predicatief gebruikt kan worden. Toch werden enkele van deze zinnen tegen de verwachting in acceptabel bevonden (bijvoorbeeld (53)). Hetzelfde geldt voor de vragenlijst uit deel twee van het onderzoek (bijvoorbeeld (54)). Hier waren naar verhouding zelfs nog meer vragen met *yes* beantwoord, terwijl de verwachting was dat dit minder zou zijn.

(53) That cleaner is gentle (he cleans gently).

(54) That pedestrian is brisk (he walks briskly).

Een goede verklaring hiervoor is niet gevonden. Wel gaf de informant aan dat ze de vragenlijsten lastig en een beetje verwarrend vond. Wellicht was het beter geweest om de vragen op een andere manier te stellen. Nu heb ik gevraagd of de zinnen wel of niet goed waren. Het was misschien beter geweest om te vragen in hoeverre deze zinnen acceptabel zijn: zou ze dit zelf ook zo zeggen? Daarnaast zou het beter zijn om meerdere informanten erbij te betrekken. Dan krijg je een sterker beeld met meerdere intuïties, van een hele groep personen.

De tweede verwachting was dat event-manner adjectieven niet of in veel mindere mate bij niet-afgeleide nomina voorkomen. Misschien dat een enkele uitzondering kan bestaan die naar analogie is gevormd, maar de verwachting was dat er een duidelijk verschil te zien zou zijn. Dit is onderzocht door op te zoeken welke adjectieven er bij afgeleide en niet-afgeleide nomina voorkomen. Onder de eerste twintig zoekresultaten is het aantal event-manner adjectieven geteld. Deze komen inderdaad vaker voor bij van werkwoorden afgeleide nomina, maar de verschillen zijn niet erg groot en in een paar gevallen is het juist andersom. Bijvoorbeeld, bij *orator* zijn er zes gevonden en bij *speaker* maar twee.

7. Bibliografie

Bolinger, D (1967) Adjectives in English: Attribution and Predication. *Lingua* 18, 1-34.

Coppock, E. (2008). Adjectives, in: *The Logical and Empirical Foundations of Baker's Paradox*, p. 161-192. Stanford University.

Hofherr, P.C. (2010). Adjectives: an introduction, in: *Adjectives: Formal analysis in syntax and semantics*. Edited by P.C. Hofherr and O. Matushansky. *Linguistik Aktuell/Linguistics Today*

Larson, R. K. (1998). Events and modification in nominals. In D. Stoloritch and A. Lawson (eds.) *Proceedings from Semantics and Linguistic Theory (SALT) VIII*. Cornell University, Ithaca, NY

McNally, L. to appear. Modification. M. Aloni & P. Dekker (eds.) *Cambridge Handbook of Semantics*. Cambridge: Cambridge University Press.

Winter, Y. & Zwarts, J. (2012). On the event semantics of nominals and adjectives – the one-argument hypothesis. Ms. Utrecht University.